

Nota bodembeheer

CONCEPT - augustus 2019

Inhoudsopgave

Nota bodembeheer	1
CONCEPT - augustus 2019	1
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Doelgroep	4
1.4 Vaststellingsprocedure	4
1.5 Geldigheidsduur	4
1.6 Aansprakelijkheid	5
2. Kaders	5
2.1 Wettelijk kader	5
2.2 Uitgangspunten bodembeleid	5
3. Uitwerking gemeentelijk beleid	6
3.1 Beheergebied	6
3.2 Bodemambities en bodemfunctieklassenkaart	6
3.3 Percentage bodemvreemd materiaal	7
3.4 Lokaal maximale waarden	8
3.4.1 Lokaal maximale waarden standaardstoffenpakket	8
3.4.2 Lood	8
3.4.3 Poly- en perFluorAlkylStoffen (PFAS)	8
3.5 Specifieke situaties	9
3.5.1 Grondverzet bij werkzaamheden kabels en leidingen	9
3.5.2 Grondverzet bij wegbermen	9
3.5.3 Primaire waterkeringen en boezemkades	10
3.6 Specifieke aandachtspunten	11
3.6.1 Gereinigde of samengestelde grond	11
3.6.2 Riooloverstorten	11
3.6.3 Waddenzeeslib	11
3.6.4 Grondgebonden ziekten en plagen	12
3.6.5 Invasieve exoten	12
4. Grond ontgraven	12
4.1 Beschrijving bodemkwaliteitskaart	12
4.2 Doel bodemkwaliteitskaart	13
4.3 Uitgesloten locaties of gebieden	13

4.4	Verklaring bodemkwaliteitskaart	14
4.5	Bodemkwaliteitskaart van anderen.....	14
4.6	Onderzochte locaties conform de NEN 5740	15
5.	Grond toepassen	15
5.1	Generieke toetsing	15
5.2	Gebiedsspecifieke toetsing	16
5.3	Terugsaneerwaarde	16
6.	Melding, toezicht en handhaving	17
6.1	Meldingsplicht	17
6.2	Bewijsmiddelen	17
6.3	Zintuiglijk waarneembare afwijkingen	17
6.4	Herkomst grond en het bodembeheergebied	18
6.5	Toezicht en handhaving	18
Bijlage 1	Begrippen.....	20
Bijlage 2	Ontgravingskaarten.....	21
Bijlage 3	Toepassingskaarten	22
Bijlage 4	Toets herkomst - verklaring bodemkwaliteitskaart.....	23
Bijlage 5	Stappenplan grondverzet	26
Bijlage 6	Rapportage BKK Groningen	27

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Midden-Groningen bestaat sinds 1 januari 2018. Het beleid rondom grondverzet was nog verdeeld over de grondgebieden van de afzonderlijke gemeenten van voor de herindeling. De betreffende beleidsstukken waren door de afzonderlijke gemeenteraden in 2013/21014 vastgesteld. Tijd voor harmonisatie en vernieuwing.

Deze Nota Bodembeheer gemeente Midden-Groningen vervangt het Bodembeheerplan gemeente Hoogezand-Sappemeer (6 mei 2013) en de Regionale Nota bodembeheer provincie Groningen (kenmerk B12K0028, 20 juni 2013).

1.2 Doelstelling

Het doel van het Nederlandse, en daarmee ook die van het Midden-Groningse, bodembeleid is enerzijds het beschermen van de gezondheid van mens, dier en plant die op en in de bodem leven, en anderzijds het behoud van de functionele eigenschappen van de bodem zodat deze geschikt is en blijft voor de mens om te gebruiken.

Met het beleid zoals beschreven in deze Nota bodembeheer wordt hergebruik van grond in de regio eenvoudiger en duurzamer en de handhaving eenduidiger. Dit zorgt op termijn voor een daling van maatschappelijke kosten die samenhangen grondverzet.

1.3 Doelgroep

Deze Nota bodembeheer is met name bedoeld voor professionele partijen die te maken hebben met grondverzet. Dit zijn bijvoorbeeld aannemers, grondverzetbedrijven, transporteurs, hoveniers, adviesbureaus en medewerkers van gemeenten, waterschappen en provincies.

1.4 Vaststellingsprocedure

De Nota bodembeheer wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Hiervoor volgen we de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Dit betekent dat iedere belanghebbende bij de besluitvorming betrokken wordt via een inspraakprocedure. We mandateren het college om op minder ingrijpende, zaken te kunnen beslissen om zodoende de actualiteit te kunnen waarborgen.

1.5 Geldigheidsduur

De gemeente beoordeelt uiterlijk tien jaar na inwerkingtreding van de Nota bodembeheer of aanpassingen wenselijk of noodzakelijk zijn. Als wijzigingen in de wet- en regelgeving of als een gewenste beleidswijziging een eerdere aanpassing van de Nota noodzakelijk maken, dan wordt dit gedaan.

1.6 Aansprakelijkheid

De Nota bodembeheer is een instrument om duurzaam, milieuhygiënisch en kostenefficiënt hergebruik van grond en baggerspecie mogelijk te maken. Maar de eigenaar van het perceel waarop de grond wordt toegepast, blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit van de bodem van zijn/haar perceel. De gemeente is niet aansprakelijk voor eventuele schade die voortvloeit uit de toepassing van grond of baggerspecie.

2. Kaders

2.1 Wettelijk kader

Besluit bodemkwaliteit

De wet- en regelgeving voor het toepassen en het tijdelijk opslaan van grond en baggerspecie is vastgelegd in het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit.

Hergebruik van licht verontreinigde grond en baggerspecie is verantwoord als het hergebruik past bij de geldende bodemkwaliteit en bij de gebruiksfunctie. Dit wordt de dubbele toets genoemd. Voor de toepassing moet de kwaliteit van de toe te passen partij bekend zijn. Maar ook de kwaliteit van de ontvangende bodem moet bekend zijn. Het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit kan voor knelpunten in het grondverzet zorgen. Het Besluit bodemkwaliteit biedt echter lokale bodembeheerders de mogelijkheid om gebiedsspecifiek beleid op te stellen. Met gebiedsspecifiek beleid kan meer ruimte worden gecreëerd voor de afzet van vrijkomende grond- en baggerstromen. De gemeente is bevoegd gezag voor het toepassen van grond en baggerspecie binnen de eigen gemeentegrenzen. Dit is inclusief de toepassing op saneringslocaties die niet in het kader van de Wet bodembescherming uitgevoerd worden, maar wel in het kader van het Besluit bodemkwaliteit, de Wet milieubeheer of de Wabo.

Wet bodembescherming

Onder alle omstandigheden moet bij het toepassen van grond de wettelijke zorgplicht (artikel 13 Wet bodembescherming en artikel 7 Besluit bodemkwaliteit) in acht worden genomen. Deze zorgplicht betekent dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat nadelige gevolgen kunnen optreden als gevolg van een toepassing, maatregelen moet nemen om verontreiniging te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

Bij hergebruik of het verspreiden van baggerspecie kan ook de zorgplicht voor het oppervlaktewater van belang zijn. De noordelijke waterschappen hebben voor de uitwerking van de zorgplicht voor grond- en oppervlaktewater de 'Nota zorg om de zorgplicht' geschreven. Raadpleeg die nota indien er contact of beïnvloeding van oppervlaktewater verwacht wordt.

2.2 Uitgangspunten bodembeleid

Uitgangspunt is het stand-still principe op gebiedsniveau. Dit houdt in dat binnen het gehele gedefinieerde beheergebied de bodemkwaliteit nagenoeg gelijk moet blijven (stand-still), maar dat lokaal, op sommige plaatsen, de bodemkwaliteit enigszins mag verslechteren.

Het bodembeleid zorgt er voor dat:

- binnen het beheergebied mag geschoven worden met licht verontreinigde grond;

- grond van buiten het beheergebied moet gekeurd zijn (AP04) en voldoen aan de Achtergrondwaarden;
- aankoop en gebruik primaire grondstoffen zoveel mogelijk beperkt wordt;
- er minder onderzoeks- en verwerkingskosten bij vrijkomende grond worden gemaakt.

3. Uitwerking gemeentelijk beleid

De gemeente heeft de beleidsvrijheid om te kiezen voor generiek of gebiedsspecifiek beleid. Met gebiedsspecifiek beleid heeft de gemeente op een viertal punten eigen afwegingen gemaakt. Deze punten zijn:

- de grenzen van het beheergebied;
- ambitie en bodemfunctieklassen;
- het percentage bodemvreemd materiaal;
- lokaal maximale waarden.

Naast bovengenoemde beleidskeuzes maken we nog enkele pragmatische beleidskeuzes voor specifieke situaties.

3.1 Beheergebied

Voor het tot stand komen van deze Nota bodembeheer is afstemming en overleg geweest met de andere gemeenten binnen de provincie Groningen (Groningen, Veendam, Pekela, Hogeland, Westerkwartier, Oldambt, Westerwolde, Delfzijl, Appingedam en Loppersum), met de waterschappen (Hunze en Aa's en Noorderzijlvest) en met de provincie Groningen.

Deze partijen vormen samen ook het beheergebied.

Als beheergebied geldt:

- het gebied van de gehele provincie Groningen;
- de waterbodems van de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's. De legger van de waterschappen bepaalt waar de grenzen voor het bevoegd gezag liggen.

Waterbodems onder Rijkswateren zijn geen onderdeel van deze Nota bodembeheer.

3.2 Bodemambities en bodemfunctieklassenkaart

Voor de indeling van een gebied is gekeken naar het gebruik van de grond en de bestemmingsplannen. Daarnaast is rekening gehouden met de mate van blootstelling van de mens en de mate van bescherming van het ecosysteem. Op basis hiervan is het gebied ingedeeld in bodemfunctieklassen:

- gebieden met de bodemfunctieklassie Industrie (In);
- gebieden met de bodemfunctieklassie Wonen (Wo);
- gebieden met de aanduiding 'overig' (AW); dit is het buitengebied en veelal betreffen dit landbouw- en natuurgebieden.

De bodemfunctieklassenkaart is vooral gebruikt als onderlegger voor de Toepassingskaart (zie bijlage 3). De Toepassingskaart is de kaart die gebruikt wordt om te toetsen aan welke

kwaliteitseisen de toe te passen grond en baggerspecie moet voldoen. Het gebruik van de bodem: de functies Wonen, Industrie en overig, is daarbij richtinggevend geweest. De indeling is als die van de bodemfunctieklassenkaart.

Bij het opstellen van de toepassingskaart is rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen. Op industrieterreinen die omsloten zijn door woongebieden, is alleen grond 'kwaliteit wonen' (of schoner) toegestaan.

Terreinen die functioneel behoren tot de spoorwegen (zoals emplacementen en spoortracés) hebben veelal een lange historie. Daardoor is de kans op de aanwezigheid van een diffusie bodemverontreiniging hoger dan gemiddeld. Daarom hebben deze terreinen de functie 'Industrie' en worden ze beschouwd als terreinen met de bodemkwaliteit 'Industrie'.

Daarnaast is de Toepassingskaart relevant voor het bepalen van de terugsaneerwaarden bij een BUS-sanering en voor het bepalen van de kwaliteitseis voor leeflagen en aanvulgrond. De aanvulgrond moet ook dan voldoen aan de vastgestelde kwaliteitsklasse. Eén en ander wordt bepaald door de Provincie Groningen, het bevoegd gezag bij bodemsaneringen in het kader van de Wet bodembescherming.

3.3 Percentage bodemvreemd materiaal

Onder bodemvreemd materiaal verstaan we materiaal dat zich in een partij bevindt dat niet voldoet aan de definitie van grond zoals opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit. De aanwezigheid van bodemvreemd materiaal zoals puin, hout, kunststoffen, asbest, ijzer, touw en glas duidt op menselijke beïnvloeding van de bodem. Dit maakt de kans op chemische verontreiniging groter. Hoe hoger het percentage bodemvreemd materiaal, hoe groter de kans op chemische verontreiniging, zo leert de ervaring.

Het Besluit bodemkwaliteit hanteert 20 gewichtsprocent bijmenging met steenachtig materiaal en hout. De gemeente Midden-Groningen hanteert een iets strengere norm. Herbruikbare partijen grond en baggerspecie mag maximaal 10 gewichtsprocent bodemvreemd materiaal bevatten. Dat betekent 10 kg puin en 90 kg grond op een partij van 100 kg.

Ander bodemvreemd materiaal, zoals plastic, kunststoffen, metaal (bierdoppen, spijkers, blikjes, en dergelijke), gips, touw of glas is in principe afval en mag slechts sporadisch voorkomen. Wanneer bodemvreemd materiaal, anders dan steenachtig materiaal en hout, meer dan sporadisch wordt aangetroffen, is de Bodemkwaliteitskaart geen geldig bewijsmiddel meer. Onderzoek conform NEN 5740 of AP04 is dan nodig. Als er asbestverdacht materiaal waarneembaar is, dan volgt onderzoek conform NEN 5707.

Privaatrechtelijk, middels een bestek of een andere contractvorm, blijft het mogelijk om voor bepaalde locaties een lagere mate van bijmenging te eisen.

3.4 Lokaal maximale waarden

3.4.1 Lokaal maximale waarden standaardstoffenpakket

Uit analyse van onze bodemdata (zie hiervoor het rapport “Bodemkwaliteitskaart” Antea, 2019), bestaat er geen aanleiding om aparte lokaal maximale waarden vast te stellen. We hanteren de landelijke normen voor de klasse-indelingen Achtergrondwaarden, Wonen en Industrie.

Wel anticiperen we op wetgeving door strengere normen voor lood en nieuwe stoffen te hanteren c.q. benoemen.

3.4.2 Lood

Dat lood in de bodem schadelijk is voor de gezondheid is al lang bekend. Meer recentelijk is gebleken dat lood ook bij een lage blootstelling al effect heeft op de ontwikkeling van de hersenen. Vooral bij jonge kinderen kan dit tot een verlies van enkele IQ (intelligentie quotiënt)-punten leiden. In het RIVM-rapport 2015-0204 wordt het advies gegeven om de blootstelling voor kinderen te verminderen. Op locaties waar verwacht wordt dat kinderen in aanraking komen met de bodem, hanteren wij de normen zoals het RIVM adviseert.

Zo moet een toe te passen partij grond voldoen aan de volgende waarden als het wordt toegepast binnen een zone met functieklassering:

- Achtergrondwaarde: maximaal 50 mg/kg ds aan lood voor een standaardbodem (25% lutum en 10% organisch stof). Dat is gelijk aan de Achtergrondwaarde.
- Wonen: maximaal 100 mg/kg ds aan lood bevatten. Dat geldt ook voor gevoelige locaties zoals speeltuinen, recreatie- en sportterreinen. De norm voor lood in het generieke beleid ligt op 260 mg/kg ds.
- Industrie: maximaal 390 mg/kg ds aan lood bevatten voor de gevoeliger locaties binnen die zone. Bijvoorbeeld wonen met tuin. De norm voor lood in het generieke beleid ligt op 530 mg/kg ds.

Privaatrechtelijk bestaat er altijd de mogelijkheid om via een contract (bijvoorbeeld een RAW-bestek) een strengere norm of gehalte te hanteren.

3.4.3 Poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS)

Voortdurend worden nieuwe stoffen ontdekt en geproduceerd waarvan nog niet bekend is of deze een humaan of ecologisch risico kunnen vormen. Een voorbeeld hiervan is PFAS (poly- en perfluoralkyl stoffen). Dit is een stofgroep waar bekende stoffen als PFOS en PFOA toe behoren. De stoffen PFOS en PFOA behoren tot de zogenaamde Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Een aantal andere stoffen uit de PFAS groep, zoals GenX, staan op de lijst van potentiële ZZS (PZZS).

PFAS zijn stoffen die door mensen zijn gemaakt vanwege hun specifieke eigenschappen, zoals brandwerendheid en vuil- en waterafstotendheid. Zij worden al decennia gebruikt in industriële en andere processen en in vele producten. Zo worden ze bijvoorbeeld toegepast in allerlei alledaagse producten, zoals verf, blusschuim, pannen, kleding en cosmetica. Kenmerkend voor PFAS is dat ze persistent, mobiel en nauwelijks biologisch afbreekbaar zijn. In Europa is PFOS sinds 2010 verboden en wordt het gebruik van PFOA in 2020 verboden.

Binnen de grenzen van het beheergebied zijn op het moment van opstellen van dit document geen locaties bekend waar een verhoogde concentratie van PFAS voorkomen. Daarom wordt vooralsnog aangenomen dat deze stofgroep binnen het beheergebied van de (water)bodemkwaliteitskaart niet verhoogd voorkomt.

Grond van buiten het beheergebied moet voldoen aan de Achtergrondwaarden. Wanneer grond afkomstig van buiten het beheergebied toegepast moet worden, dient de toe te passen partij onderzocht te zijn op het voorkomen van PFAS conform het geldende onderzoeksprotocol. Dit betekent dat minimaal de stoffen PFOS en PFOA onderzocht en niet verhoogd zijn. De grens ligt op 0,1 µg/kgds. Overeenkomstig de systematiek voor PAK hoeft er geen bodemtypecorrectie toegepast worden op grond met een maximaal organisch stofgehalte van 10%. Zie hiervoor het “Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond”.

3.5 Specifieke situaties

3.5.1 Grondverzet bij werkzaamheden kabels en leidingen

De grens tussen boven- en ondergrond ligt op 50 centimeter beneden maaiveld volgens de definities van de Wet bodembescherming en Besluit bodemkwaliteit. Deze grens is in de praktijk lastig te handhaven bij leidingen. Waterleidingen liggen op een diepte van 100 centimeter, gasleidingen op 80 centimeter en overige leidingen op 40 tot 60 centimeter. Rioolbuizen liggen soms dieper dan 1,50 m-mv. Van oudsher werd tijdens aanleg en herstelwerkzaamheden niet gescheiden ontgraven vanwege ruimte- en tijdgebrek. De grond in bestaande leidingsleuven is dus veelal geroerd tot de diepte van de leidingen. Bij nieuwbouwlocaties is een zandcunet aangelegd, speciaal voor de leidingen, waardoor er geen onderscheid in grondsoort in boven- en ondergrond meer is.

Daarom hanteert de gemeente voor bestaande kabels- en leidingsleuven geen onderscheid in boven- en ondergrond. De bodemkwaliteitskaart van de bovengrond is maatgevend, voor zowel ontgraven als voor toepassen.

3.5.2 Grondverzet bij wegbermen

Op de bodemkwaliteitskaarten zijn de wegbermen niet zichtbaar, vandaar deze paragraaf in de Nota. Wegbermen zijn onverhard en ontvangen al of niet afstromend regenwater van de weg. Gemeentelijke wegbermen zijn bermen waarvoor de gemeente het onderhoud pleegt.

Voor bermen en taluds bij rijkswegen en provinciale wegen en de spoorwegen zijn in het Besluit bodemkwaliteit (bij grootschalige toepassingen, art. 63 lid 6) uitzonderingen opgenomen voor de kwaliteit van de toe te passen grond en baggerspecie. Er hoeft alleen te worden getoetst aan de Maximale Waarden voor de klasse Industrie voor toe te passen grond. Er geldt geen toets van de kwaliteit van de ontvangende bodem. Deze uitzondering is gemaakt omdat het verkeer een bron van vervuiling is maar die vormt geen risico van blootstelling van vervuiling aan de mens.

Buiten de bebouwde kom

Eenzelfde lijn hanteren we voor de bermen van de gemeentelijke wegen in het buitengebied. Ook die bermen kennen een soortgelijke belasting en vormen geen risico van blootstelling. Die

wegbermen hebben de functie Industrie. De berm is begrensd tot een maximum van 10 meter vanaf de rand van de verharding.

Als toepassing mag grond van klasse Industriegrond toegepast worden. De bodemkwaliteitskaart mag als geldig bewijsmiddel dienen: de verwachte gemiddelde kwaliteit is Industrie.

Om optimaal hergebruik van grond mogelijk te maken, mag de grond afkomstig van de bermen van gemeentelijke asfaltwegen ongekeurd opnieuw worden toegepast op bermen van andere gemeentelijke asfaltwegen buiten de bebouwde kom.

Binnen de bebouwde kom

Voor de wegbermen binnen de bebouwde kom, waarbij het regenwater van de weg direct in de berm afstroomt, is de bodemkwaliteitskaart geen geldig bewijsmiddel. Vrijkomende grond moet onderzocht worden. Voor de toepassing van grond in deze bermen geldt dat de kwaliteit moet/mag voldoen aan de zone waarin de berm gelegen is (AW, Wonen of Industrie).

Vooralsnog blijft bermgrond van rijks/provinciale wegen en bermgrond van gemeentelijke wegen gescheiden. Grond afkomstig van rijks- en provinciale wegbermen mag alleen toegepast worden op andere locaties als de grond voldoet aan het geldende toepassingskader, aangetoond met een partijkeuring.

De gemeente behoudt het recht om maatwerk toe te passen in mogelijke specifieke gevallen waarbij hergebruik van bepaalde grond in wegbermen niet gewenst is (bijvoorbeeld privaatrechtelijk te regelen in een bestek).

3.5.3 Primaire waterkeringen en boezemkades

Ook vanuit het waterschap Hunze en Aa's bestaat de wens om de mogelijkheid te hebben voor het hergebruik van licht verontreinigde grond en baggerspecie in/op de primaire waterkeringen en boezemkades. Hier is overwegend grond nodig om de keringen of kades aan te vullen. Er komt vrijwel geen grond vrij.

De primaire functie van de waterkeringen en boezemkades is de waterkering. De zeedijken en boezemkades worden echter ook begraasd door schapen en grenzen aan landbouwpercelen, vaak zonder een duidelijke scheiding. Daarom is gekozen om gebiedsspecifiek beleid op te stellen. De waterschappen hebben gekozen voor de bodemambitie bodemkwaliteitsklasse Wonen met uitzondering van de stoffen koper en lood. Voor koper en lood zijn de LAC-waarden voor beweide grasland overgenomen. Het standaard-stoffenpakket dient tevens uitgebreid te zijn met OCB's.

Binnen de gemeentegrens van Midden-Groningen liggen geen primaire waterkeringen of boezemkades.

Toe te passen grond en baggerspecie voor herstel van kades en taluds valt onder toepassing op landbodem en moet daarom voldoen aan de bodemkwaliteitsklasse binnen de geldende gebiedszone (Toepassingskaart).

3.6 Specifieke aandachtspunten

3.6.1 Gereinigde of samengestelde grond

Gereinigde en/of samengestelde grond met de kwaliteitsklasse AW en maximaal 0,1 µg/kg ds PFAS/PFOS, mag in principe worden toegepast als bodem.

Gereinigde/samengestelde grond met de kwaliteitsklassen Wonen of Industrie, mag in principe worden toegepast als bodem, mits het bedrijf waar de grond gereinigd is, gevestigd is binnen het beheergebied, en:

- onder BRL 9335: samengestelde partijen alleen met herkomst binnen het beheergebied.
- onder BRL 7500 (extractieve of biologische reiniging): grond van binnen het beheergebied, mits voldoet aan de maximale waarden Industrie en maximaal 0,1 µg/kg ds PFAS/PFOS bevat.
- onder BRL 7510 (bijv. thermische reiniging): grond afkomstig van alleen binnen het beheergebied, mits voldoet aan de maximale waarden en maximaal 0,1 µg/kg ds PFAS/PFOS bevat.

Voor toepassingen in een GBT gelden daarnaast nog restricties voor de gehalten benzeen en sulfaat.

3.6.2 Riooloverstorten

Voor de meeste bagger is lokaal hergebruik of verspreiding op aangrenzende percelen geen probleem. Maar bagger van nabij overstorten kan niet zomaar op de kant worden toegepast. Deze overstortbagger is mogelijk verontreinigd met ziektekiemen (pathogene micro-organismen) en kan risico's opleveren voor (jong) vee en de kwaliteit van het dierlijk product.

Opties voor hergebruik:

- indrogen van bagger die potentieel met ziektekiemen besmet is, indrogen in depot en daarna afdekken met een laag teelaarde (van minimaal 0,5 meter). Dan zijn er voor vee en/of gewas géén contactmogelijkheden met ziektekiemen.
- verwerken in kades, op industrielocaties, in wegbermen of onder wegen;
- extra onderzoek op ziektekiemen. Indien niet aangetroffen, kan de bagger als verspreidbare bagger worden ingezet.

3.6.3 Waddenzeeslib

Dit slib is afkomstig uit de Eems-Dollarddelta of de Waddenzee.

In principe is de toepassing van Waddenzeeslib toegestaan als grond op landbodem, mits onder de voorwaarden:

- het materiaal voldoet aan de samenstellingseisen en maximale korrelgrootte van grond volgens het Besluit bodemkwaliteit;
- de toepassing is alleen toegestaan voor de landbouw op zand- en dalgrond;
- de toepassing voldoet aantoonbaar aan nut en noodzaak ter verbetering van de structuur van de landbouwgrond;
- de hoeveelheid zout (chloride), of vracht, is aantoonbaar gelijk of lager dan de hoeveelheid of vracht dat normaal met bietenzout voor het betreffende gewas wordt aangewend;

- de gehalten van de onderzochte stoffen voldoen aan de Achtergrondwaarden (milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd door erkend bodemintermediair).
- onderzochte stoffen zijn minimaal: het standaardstoffenpakket voor grond volgens NEN 5740, aangevuld met KRW en PFAS/PFOA.

3.6.4 Grondgebonden ziekten en plagen

De wet- en regelgeving omtrent grondgebonden ziekten en plagen vallen niet onder het Besluit bodemkwaliteit.

Bij grondverzet in het buitengebied is het van belang om na te gaan of er risico's zijn op het verspreiden van grondgebonden ziekten en plagen zoals bijvoorbeeld aaltjes en bruinrot. De provincie Groningen heeft een inventarisatieonderzoek uit laten voeren naar verspreiding van grondgebonden ziekten en plagen. Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek is het 'Protocol ten behoeve van het tegengaan van verspreiding van grondgebonden ziekten en plagen bij grondverzet' opgesteld. Op basis van het protocol en het stappenschema kan de initiatiefnemer voor grondverzet bepalen of (aanvullend) onderzoek naar ziekten of plagen noodzakelijk is.

3.6.5 Invasieve exoten

Planten zoals Japanse Duizendknoop worden tot de invasieve exoten gerekend. Landelijk ontstaan steeds meer problemen door de Japanse Duizendknoop. Door de zeer krachtige groei van de wortels treedt schade op in zowel natuurgebieden (verdrinking inheemse flora) en het stedelijk gebied (schade aan infrastructuur, oevers, waterkeringen en funderingen). Verspreiding is met name gerelateerd aan menselijk handelen zoals maaien en onzorgvuldig grondverzet. Om deze reden mag alleen grond worden toegepast die aantoonbaar vrij is van de Japanse Duizendknoop.

Vanuit een werkgroep Invasieve exoten (provincie, gemeenten, SBB, Natuurmonumenten) wordt gewerkt aan een samenwerkingsovereenkomst, richtlijnen en een protocol.

4. Grond ontgraven

4.1 Beschrijving bodemkwaliteitskaart

Een (water)bodemkwaliteitskaart geeft de diffuse gemiddelde milieuhygiënische kwaliteit van de land- of waterbodem weer. Een ontgravingskaart is een kaart die aangeeft in welke kwaliteitsklasse de te ontgraven grond kan worden ingedeeld. De ontgravingskaart komt overeen met de bodemkwaliteitskaart (zie bijlage 2).

De bodemkwaliteitskaart moet opgesteld zijn volgens de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten (versie 2011). De meeste gemeenten in de provincie Groningen, de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's en provincie Groningen hebben gezamenlijk de Regionale bodemkwaliteitskaart opgesteld. De Regionale bodemkwaliteitskaart bestaat uit:

- een rapportage met daarin de opzet en onderbouwing;
- een kaart met homogene deelgebieden;
- een lijst of kaart of omschrijving met uitgesloten gebieden;
- de ontgravingskaart (bodemkwaliteitskaart);
- een toepassingskaart.

De bodemkwaliteitskaart (ontgravingskaart) is opgesteld voor de dieptetrajecten 0-0,5 m -mv en 0,5-2,5 m -mv. De algemene ervaring met bodemkwaliteitskaarten is, dat de diepere ondergrond een vergelijkbare of betere kwaliteit heeft dan de bovenste 2,5 meter, tenzij op basis van historische gegevens wordt verwacht dat dit mogelijk niet het geval is.

4.2 Doel bodemkwaliteitskaart

Het doel van de bodemkwaliteitskaart (ontgravingskaart) is om zonder extra onderzoek de kwaliteit van vrijkomende partijen grond en baggerspecie te kunnen bepalen. Deze bodemkwaliteitskaart is een bewijsmiddel bij grondverzet mits de grond niet van een verdachte locatie afkomstig is en mits er geen bodemvreemde bijmengingen worden aangetroffen.

Het tweede uitgangspunt betreft het afbouwen van onderzoek, door gebruik te maken van de opgebouwde kennis van de bodemkwaliteit. Sinds ongeveer 1980 worden er milieukundige bodemonderzoeken uitgevoerd en zijn hiervoor de archieven geraadpleegd. In de loop der tijd zijn de meest verdachte locaties onderzocht en zo nodig gesaneerd, de overige verdachte locaties zijn bekend. De resultaten van de onderzoeken (vanaf 2001) van de onverdachte locaties worden gebruikt om een gemiddelde en verwachte bodemkwaliteit te bepalen. Dit resulteert in de bodemkwaliteitskaart.

4.3 Uitgesloten locaties of gebieden

Als er sprake is van een verdachte locatie, kan de bodemkwaliteitskaart niet als bewijsmiddel worden gebruikt. De kwaliteit van de bodem van deze locatie kan namelijk afwijken van de kwaliteit van de bodemkwaliteitskaart. Gemeenten beheren de informatie over de bodemkwaliteit en verdachte locaties in hun bodeminformatiesysteem. Die informatie is op hoofdlijnen voor een ieder inzichtelijk via www.bodemloket.nl.

Bij onderstaande locaties kan in ieder geval geen gebruik worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel:

- locaties die worden gesaneerd of gesaneerd zijn (Wbb locaties);
- onderzochte locaties waar een geval van ernstige bodemverontreiniging is geconstateerd maar waarvoor nog geen beschikking is afgegeven op ernst en spoedeisendheid of op een saneringsplan;
- locaties waar sprake is van een niet-ernstige bodemverontreiniging;
- locaties die op basis van het historisch bodembestand verdacht zijn voor potentieel ernstige bodemverontreiniging ($NSX > 100$), maar nog niet zijn onderzocht.
- locaties waarvoor de bodemkwaliteitskaart geen representatief beeld van de bodemkwaliteit geeft, naar oordeel van de gemeente;
- locaties gelegen binnen het oude lint van Sappemeer en Hoogezand of binnen de industriegebieden van vòòr 1970
- gedempte wijken, sloten of andere dempingen, zoals dammen.
- erven in het buitengebied; deze staan niet als aparte locaties op de bodemkwaliteitskaart aangegeven. De kwaliteit van de grond kan (sterk) afwijken van de diffuse bodemkwaliteit van de betreffende bodemkwaliteitszone, vanwege o.a. gebruik van niet gecertificeerde halfverharding.

- wierden, de bodemkwaliteit van de grond ter plaatse van de wierden kan afwijken van de diffuse bodemkwaliteit van de betreffende bodemkwaliteitszone.
- boezemkades. Uit onderzoek i.h.k.v. de bodemkwaliteitskaart in 2013 is naar voren gekomen dat de opbouw van deze kades heterogeen is. Bij nieuw onderzoek moet ook onderzocht worden op de kritische parameter OCB.
- locaties met meer dan 20 gewichtsprocent steenachtig materiaal of hout
- locaties met meer dan sporadische bijmenging met bodemvreemd materiaal, anders dan steenachtig materiaal en hout.

4.4 Verklaring bodemkwaliteitskaart

De gemeente Midden-Groningen heeft een formulier opgesteld waarmee de Bodemkwaliteitskaart als geldig bewijsmiddel voor te ontgraven grond kan worden uitgelegd. Dit formulier is opgenomen als bijlage 4 en kan gebruikt worden voor elke locatie van herkomst binnen het beheergebied. De initiatiefnemer van grondverzet vult een deel van het formulier in, de gemeente (adviseur bodem / beleidsmedewerker omgevingskwaliteit) vult een ander deel in.

Deze verklaring is alleen te gebruiken bij onverdachte locaties (zie ook voorgaande paragraaf 4.3).

In de CROW 400 staat dat als de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel voor te ontgraven grond gebruikt wordt, dat dat altijd vergezeld moet zijn van een onderzoek conform NEN 5725. Dergelijk onderzoek wordt voor een groot deel gebaseerd op informatie uit de gemeentelijke bodem- en milieudossiers. De informatie uit die dossiers is verwerkt in het gemeentelijk bodeminformatiesysteem dat vervolgens is verwerkt bij de opstelling van de bodemkwaliteitskaarten. Indien de gemeentelijke ambtenaar verantwoordelijk voor bodeminformatie van mening is dat de bodemkwaliteitskaart een geldig bewijsmiddel is, dan tekent hij/zij daartoe het formulier Verklaring bodemkwaliteitskaart. Mocht er niet voldoende gegevens beschikbaar zijn om tot een dergelijk oordeel te komen, dan wordt dat aangegeven en dient alsnog bodemonderzoek uitgevoerd te worden. De eerste stap van bodemonderzoek is altijd het historisch onderzoek (conform NEN 5725) en vervolgens is het aan de deskundigheid van het uitvoerend bedrijf of en tot welk niveau het onderzoek uitgebreid moet worden.

4.5 Bodemkwaliteitskaart van anderen

Voor het erkennen van de bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten, gelden de volgende voorwaarden:

- de Bodemkwaliteitskaart moet conform de eisen uit de Regeling bodemkwaliteit zijn opgesteld, en;
- vastgesteld door het College van Burgemeester en Wethouders of de gemeenteraad.
- de Waterbodemkwaliteitskaart moet conform de eisen uit de Regeling bodemkwaliteit zijn opgesteld en;
- vastgesteld door het Dagelijks bestuur van het waterschap.

Niet-vastgestelde kaarten zijn dus geen erkende bewijsmiddelen.

De volgende kaarten komen in aanmerking voor erkenning:

- bodemkwaliteitskaart gemeente Midden-Groningen

- bodemkwaliteitskaart gemeente Groningen
- bodemkwaliteitskaart gemeente Pekela en Veendam
- regionale bodemkwaliteitskaart gemeenten Oldambt, Westerkwartier, het Hogeland, Westerwolde, Stadskanaal, Appingedam, Delfzijl, Loppersum
- bodemkwaliteitskaart Drenthe (2019)
- Waterbodemkwaliteitskaart waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest

4.6 Onderzochte locaties conform de NEN 5740

Voor verdachte locaties kan de bodemkwaliteitskaart niet als milieuhygiënische verklaring, en dus als geldig bewijsmiddel, worden gebruikt. De kwaliteit van de bodem van deze locatie kan namelijk afwijken van de kwaliteit die op de bodemkwaliteitskaart staat aangegeven. Verdachte locaties dienen eerst te worden onderzocht conform de daarvoor bestemde strategieën uit de NEN 5740 voor droge bodem of NEN 5720 voor de waterbodem.

Het onderzoeksrapport kan de verdenking weerleggen. Als uit onderzoek blijkt dat de hypothese “verdacht” onjuist is (er zijn geen verhoogde gehalten aangetoond) kan de bodemkwaliteitskaart alsnog als milieuhygiënische verklaring worden gebruikt.

Bij locaties waar verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd, kan het gebeuren dat de gemeten bodemkwaliteitsklasse afwijkt (slechter is) van de bodemkwaliteitsklasse die op de bodemkwaliteitskaart staat aangegeven. Omdat een verkennend bodemonderzoek formeel niet mag worden gebruikt als milieuhygiënische verklaring blijft de bodemkwaliteitskaart als milieuhygiënische verklaring van kracht. Om in deze onduidelijke situatie meer zekerheid te krijgen omtrent de werkelijke kwaliteit van de grond, schrijft de gemeente in dergelijke situaties een partijkeuring voor. De uitkomsten van een partijkeuring “overrulen” de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel omdat deze een directere uitspraak doen over een partij grond. Dit is conform de bepalingen van het Besluit bodemkwaliteit.

Resumerend geldt voor het gebruik van bewijsmiddelen dat:

- een partijkeuring altijd voorgaat als bewijsmiddel ten opzichte van de bodemkwaliteitskaart;
- een verkennend bodemonderzoek aanleiding geeft tot een partijkeuring als een afwijkende slechtere kwaliteit wordt aangetoond ten opzichte van de gemiddelde kwaliteit van de bodemkwaliteitskaart.

5. Grond toepassen

5.1 Generieke toetsing

De kwaliteitseisen voor welke grond toegepast mag worden, zijn weergegeven in de toepassingskaart van de Regionale bodemkwaliteitskaart. In deze kaart is een vertaalslag gemaakt van de gemaakte beleidskeuzes, generiek of gebiedsspecifiek.

In het generieke kader wordt gebruik gemaakt van een dubbele toetsing voor het vaststellen van de toepassingseisen voor het hergebruik van grond. De toetsing gaat als volgt:

Kwaliteit bodem: stel vast welke kwaliteitsklasse de aanwezige bodem heeft ('landbouw/natuur', 'wonen' of 'industrie') op de ontgravingskaart.

Functieklasse: stel vast welke bodemfunctieklasse ('landbouw/natuur', 'wonen' of 'industrie') geldt volgens de bodemfunctieklassenkaart voor de locatie van toepassing.

Strengste telt: uiteindelijk bepaalt de strengste (dus de schoonste) van deze twee, welke kwaliteit grond of bagger op een locatie mag worden toegepast.

Deze toetsing is ook van belang bij de gebieden met gebiedsspecifiek beleid. Daar wordt deze toetsregel toegepast op grond dat van buiten het beheergebied toegepast wordt.

5.2 Gebiedsspecifieke toetsing

Toepassingsmatrix gemeente Midden-Groningen (moet nog aangevuld en aangepast; wachten op rapportage bodemkwaliteitskaarten). Deze matrix geldt voor de bovengrond.

zone	naam	Ontgraving**	toepassing
1	Buitengebied	AW2000	AW2000
2	Woon/bedrijfsgebied na 1945	AW2000	AW2000
3	Woon/bedrijfsgebied tot 1945	Wonen	Wonen
4	Het oude lint Sappemeer en Hoogezand	niet*	Wonen
5	Industriegebied voor 1970	niet*	Industrie
6	Gemeentelijke wegbermen buitengebied	Industrie	Industrie
7	Bermen binnen de bebouwde kom	als gebied	als gebied
8	Provinciale wegbermen	Industrie	Industrie
9	Boezemkades	niet*	Wonen

* in deze gebieden dient voorafgaande graafwerkzaamheden altijd bodemonderzoek uitgevoerd te worden.

** de aangegeven kwaliteitsklasse komt voort uit de rapportage Bodemkwaliteitskaarten 2013. Naar verwachting levert de actualisatie geen wijziging op.

In bijlage 5 is een stappenplan opgenomen.

5.3 Terugsaneerwaarde

De saneringsdoelstelling uit de Wet bodembescherming is gekoppeld aan het Besluit Bodemkwaliteit. Dit betekent dat de zone op de Toepassingskaart bovengrond aangeeft wat de terugsaneerwaarde moet zijn.

Als terugsaneerwaarden gelden de maximale waarden voor de klasse Industrie, Wonen en AW, zoals die in de Circulaire bodemsanering en Regeling bodemkwaliteit zijn vastgelegd.

Als terugsaneerwaarde voor de ondergrond mag dezelfde klasse als die voor de bovengrond worden aangehouden.

De saneringsdoelstelling uit de Wet bodembescherming (Wbb) geldt alleen voor de historische gevallen van bodemverontreinigingen. Voor bodemverontreinigingen die zijn ontstaan na 1987, geldt de wettelijke zorgplicht (artikel 13 uit de Wbb en artikel 7 Bbk).

6. Melding, toezicht en handhaving

In het algemeen geldt er voor de toepassing van grond en baggerspecie geen vergunningplicht (uitzonderingen zijn (weiland)depots en aangewezen gebieden in de bestemmingsplannen). Er geldt in de meeste gevallen wel een meldingsplicht.

6.1 Meldingsplicht

Het Besluit schrijft voor bij welke toepassingen een melding plaats dient te vinden.

Degene die de grond of baggerspecie gaat toepassen moet dit ten minste vijf werkdagen van te voren melden via het landelijk Meldpunt bodemkwaliteit. De melding is digitaal via:

<https://meldpuntbodemkwaliteit.agentschapnl.nl/MeldpuntBodemKwaliteit/Voorportaal.aspx>

De melding kan ook, namens de opdrachtgever, uitgevoerd worden door een gemachtigde of iemand anders uit de keten zoals de aannemer of uitvoerende partij.

Op deze site kan de melder een digitaal formulier invullen met de vereiste gegevens. Rapportages van milieuhygiënische verklaringen zoals een partijkeuring, of een Bodemkwaliteitskaartverklaring kunnen als PDF-bestand worden bijgevoegd.

6.2 Bewijsmiddelen

Voor het transport van grond en voor het toepassen van grond is een geldig bewijsmiddel nodig. Geldige bewijsmiddelen:

- bodemkwaliteitskaartverklaring. Dit formulier geeft aan dat de Bodemkwaliteitskaart als geldig bewijsmiddel gebruikt kan worden. Het formulier dient ingevuld te worden door de initiatiefnemer en wordt vervolgens naar de gemeente gestuurd ter verificatie en ondertekening;
- partijkeuring (AP04);
- fabrikanteigen verklaring of productcertificaat;
- onderzoek NEN 5740 (de resultaten moeten voldoen aan de waarden van de kwaliteitsklasse van de zone waarbinnen het onderzoeksgebied ligt).

Een digitale kopie van de melding dient aanwezig te zijn bij elk transport. Voor het gebruik van Begeleidingsbrieven verwijzen we naar de site van het LMA.

Een begeleidingsbrief is niet verplicht als de grond op transport niet van eigenaar verandert. De gemeente hoeft voor hergebruik van eigen grond geen begeleidingsbrief, omdat er geen sprake is van een “ontdoener”.

6.3 Zintuiglijk waarneembare afwijkingen

Als tijdens grondverzet zintuiglijk verontreinigingen worden aangetroffen, dient het grondverzet gestaakt te worden en moet de betreffende grond gescheiden gehouden worden. Zintuiglijke verontreinigingen zijn bijvoorbeeld: puin, kolengruis, houtskool, asbest-verdacht materiaal. Maar

ook een afwijkende kleur of geur van de grond worden tot zintuiglijke verontreinigingen gerekend. Met deze waarnemingen wordt grond of bagger verdacht van bodemverontreiniging. Omdat het dan om verdachte grond gaat, mag de bodemkwaliteitskaart niet als milieuhygiënische verklaring worden gebruikt. De kwaliteit van de desbetreffende grond dient dan door middel van een partijkeuring te worden bepaald.

Een uitzondering vormen resten van drainagemateriaal, die in het landelijk gebied veelvuldig worden aangetroffen. De aanwezigheid hiervan in de bodem wordt niet als verdacht aangemerkt. In dat geval is geen partijkeuring noodzakelijk en geldt de bodemkwaliteitskaart als erkend bewijsmiddel (mits geen ander bodemvreemd materiaal wordt aangetroffen).

6.4 Herkomst grond en het bodembeheergebied

Voor grond van buiten het beheergebied zullen we alleen grond die voldoet aan de achtergrondwaarde accepteren. Dit dient om te zorgen dat de totale kwaliteit binnen het beheergebied niet verslechterd. Hiermee voldoen we aan de eis van de regeling Bodemkwaliteit met betrekking tot stand-still op gebiedsniveau.

Als de grond van buiten het beheergebied met de Bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel wordt gebruikt, hanteren we de P80 waarde.

6.5 Toezicht en handhaving

Het college van Burgemeester en wethouders is per gemeente verantwoordelijk voor controle en handhaving van de toepassing van grond en baggerspecie op of in de bodem in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Een uitzondering hierop vormen de provinciale inrichtingen; daar is de provincie Groningen bevoegd gezag. De gemeente Midden-Groningen laat deze taken uitvoeren door de Omgevingsdienst Groningen.

Toezicht en handhaving is risico-gestuurd. Veel aandacht moet uitgaan naar voorlichting, preventie en het voorkomen van herhaald ongewenst gedrag.

Toezicht wordt uitgevoerd op gemelde en niet gemelde toepassingen van grond en baggerspecie op of in de bodem. Wanneer wordt geconstateerd dat de regels van het Besluit of de Regeling bodemkwaliteit niet worden nageleefd, dan kan bestuursdwang worden uitgeoefend of een dwangsom worden opgelegd. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot strafrechtelijke handhaving (via de politie of buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's)).

Bij de toepassingen van grond en baggerspecie kan controle plaatsvinden tijdens de melding, in het veld (tijdens het transport of bij de toepassing) en na de feitelijke toepassing. De controle kan hierbij plaatsvinden op:

- de wijze van toepassing (overeenkomstig het gemeentelijke beleid);
- de tijdige, correcte en volledige melding van de toepassing;
- de kwaliteitsverklaringen.

Mochten overtredingen zoals afwijkingen van normdocumenten of werken zonder erkenning worden geconstateerd dan wordt een bodemsignaal afgegeven bij de IL&T. De IL&T kan bij constatering van overtredingen dwangsommen opleggen, bedrijven schorsen of zelfs erkenningen intrekken.

Bijlage 1 Begrippen

Activiteitenbesluit	Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer
Achtergrondwaarde	Bij regeling van Onze Ministers vastgestelde gehalten aan chemische stoffen voor een goede bodemkwaliteit, waarvoor geldt dat er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen
Bebouwde kom	De grens tussen binnen en buiten de bebouwde kom zoals zichtbaar gemaakt met borden in het kader van de Wegenverkeerswet, maar ook logisch zijn door de feitelijke situatie en de aard van de omgeving
Bodembeheergebied	Gebied waarop de Nota bodembeheer betrekking heeft
Bodemfunctieklassen	Bij regeling van Onze Ministers vastgestelde indeling van bodemfuncties (Wonen en Industrie)
Bodemkwaliteitskaart	Kaart waarop de diffuse bodemkwaliteit (de achtergrondkwaliteit) binnen een gedefinieerd gebied op het niveau van bodemkwaliteitszones is aangegeven
Bodemkwaliteitsklasse	Maat voor de kwaliteit van de ontvangende bodem en voor de kwaliteit van een toe te passen partij grond of baggerspecie
Bodemkwaliteitszone	Deel van een beheersgebied waarvoor geldt dat er een eenduidige verwachting bestaat omtrent de bodemkwaliteit dat er geen sprake is van belasting door lokale bronnen
Bodenvreemd materiaal	Materiaal dat niet van nature voorkomt in de grond
Diffuse bodemkwaliteit	grootschalige directe of indirecte bodembelasting met stoffen die min of meer gelijkmatig verdeeld is over een relatief groot oppervlakte
Gebiedsspecifiek beleid	Beleid dat is opgesteld voor een afgebakend gebied en afwijkt van het generieke beleid
Generiek beleid	Algemeen geldend beleid waarin de landelijke regels van toepassing zijn
Industrie	Bodemkwaliteitsklasse of bodemfunctieklassie die de maximale waarde voor Wonen overschrijdt, maar de maximale waarde voor Industrie niet overschrijdt
Wonen	Bodemkwaliteitsklasse of bodemfunctieklassie die de Achtergrondwaarde overschrijdt maar de maximale waarden voor Wonen niet overschrijdt
P80	Waarde waarvoor geldt dan 80 % van de beschikbare meetwaarden een waarde heeft die kleiner of gelijk is aan deze waarde.
Verdachte locatie	Locatie waar een bodembedreigende activiteit mogelijk een negatieve invloed heeft (gehad) op de kwaliteit van de bodem
NEN 5740	Nederlandse norm voor het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek
NEN 5707	Nederlandse norm voor het uitvoeren van een onderzoek naar asbest in bodem
NEN 5725	Nederlandse norm voor het uitvoeren van het milieuhygiënisch vooronderzoek naar de kwaliteit van de bodem

Bijlage 2   Ontgravingskaarten

Legenda

Water

Kwaliteitsklasse

Industrie

Wonen

Natuur/Landbouw (AW2000)

Gemeente Midden-Groningen

onderwerp:
Besluit Bodemkwaliteit

betreft:
Ontgravingskaart Bovengrond (0,0-0,5 m-mv)

schaal:
1 : 90000

Legenda

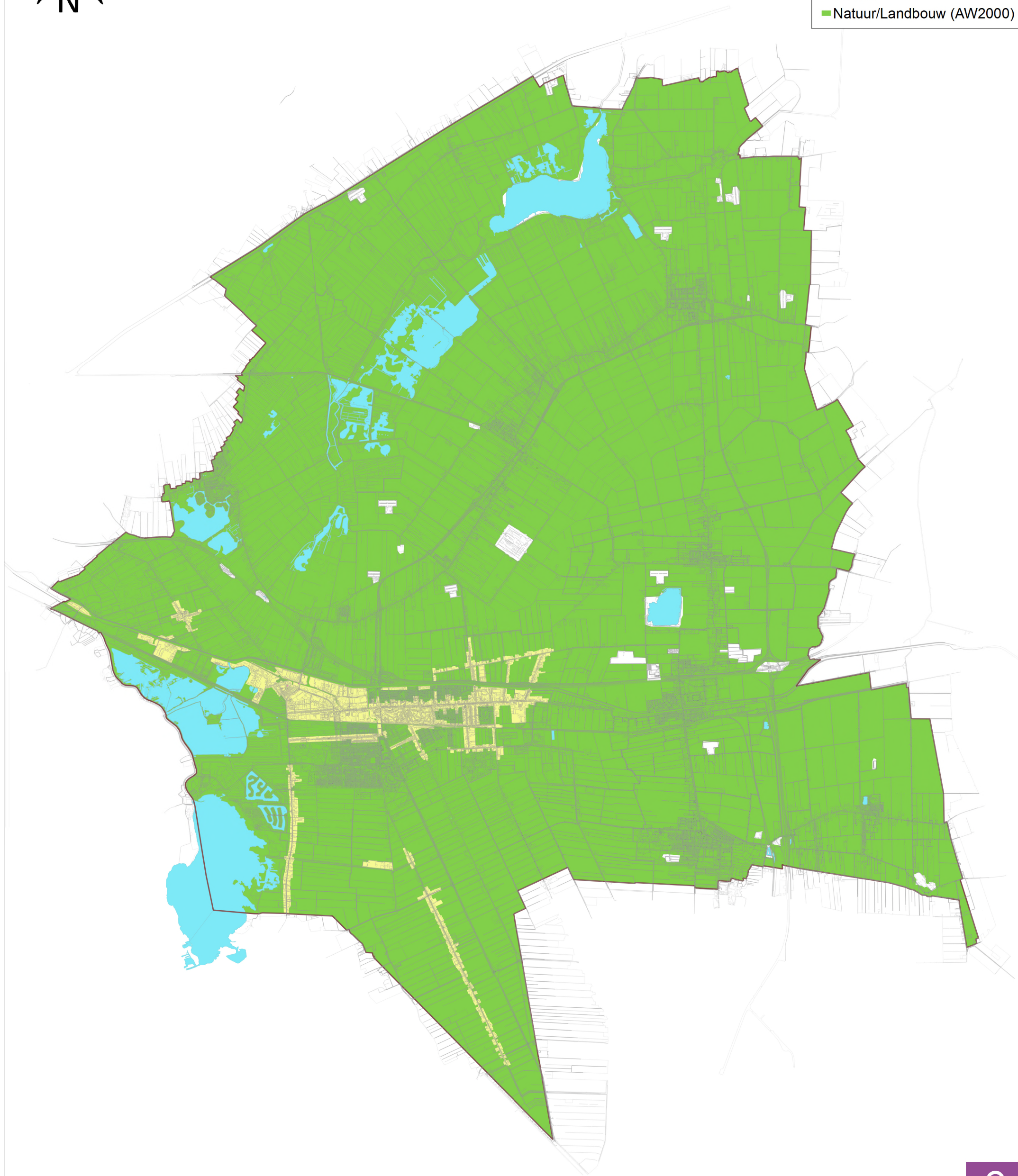
Water

Kwaliteitsklasse

Industrie

Wonen

Natuur/Landbouw (AW2000)

Gemeente Midden-Groningen

onderwerp:
Besluit Bodemkwaliteit

betreft:
Ontgravingskaart ondergrond (0,5-2,5 m-mv)

schaal:
1 : 90000

Bijlage 3 Toepassingskaarten

Legenda

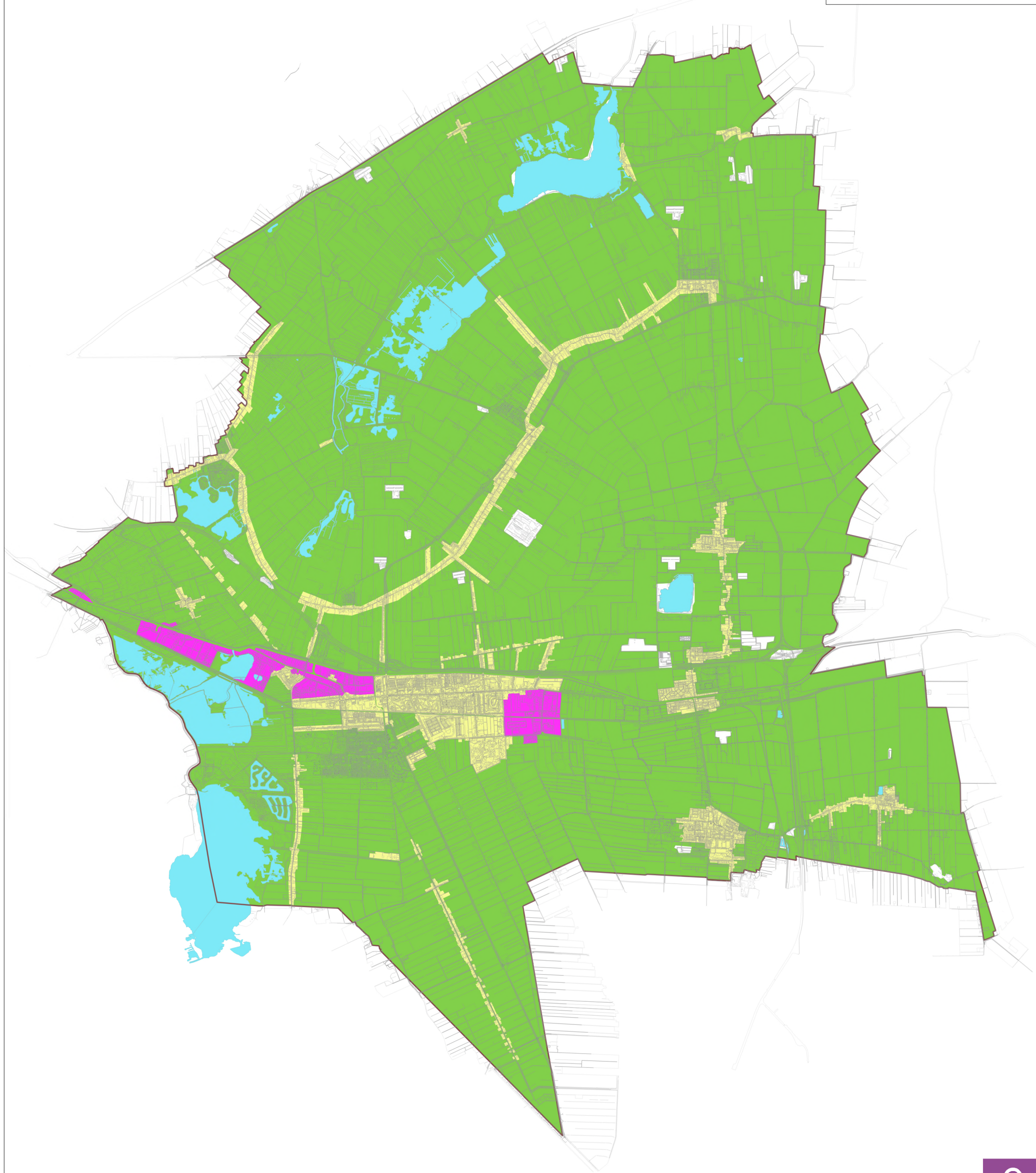
Water

Kwaliteitsklasse

Industrie

Wonen

Natuur/Landbouw (AW2000)

Gemeente Midden-Groningen

onderwerp:
Besluit Bodemkwaliteit

betreft:
Toepassingskaart Bovengrond (0,0-0,5 m-mv)

schaal:
1 : 90000

Legenda

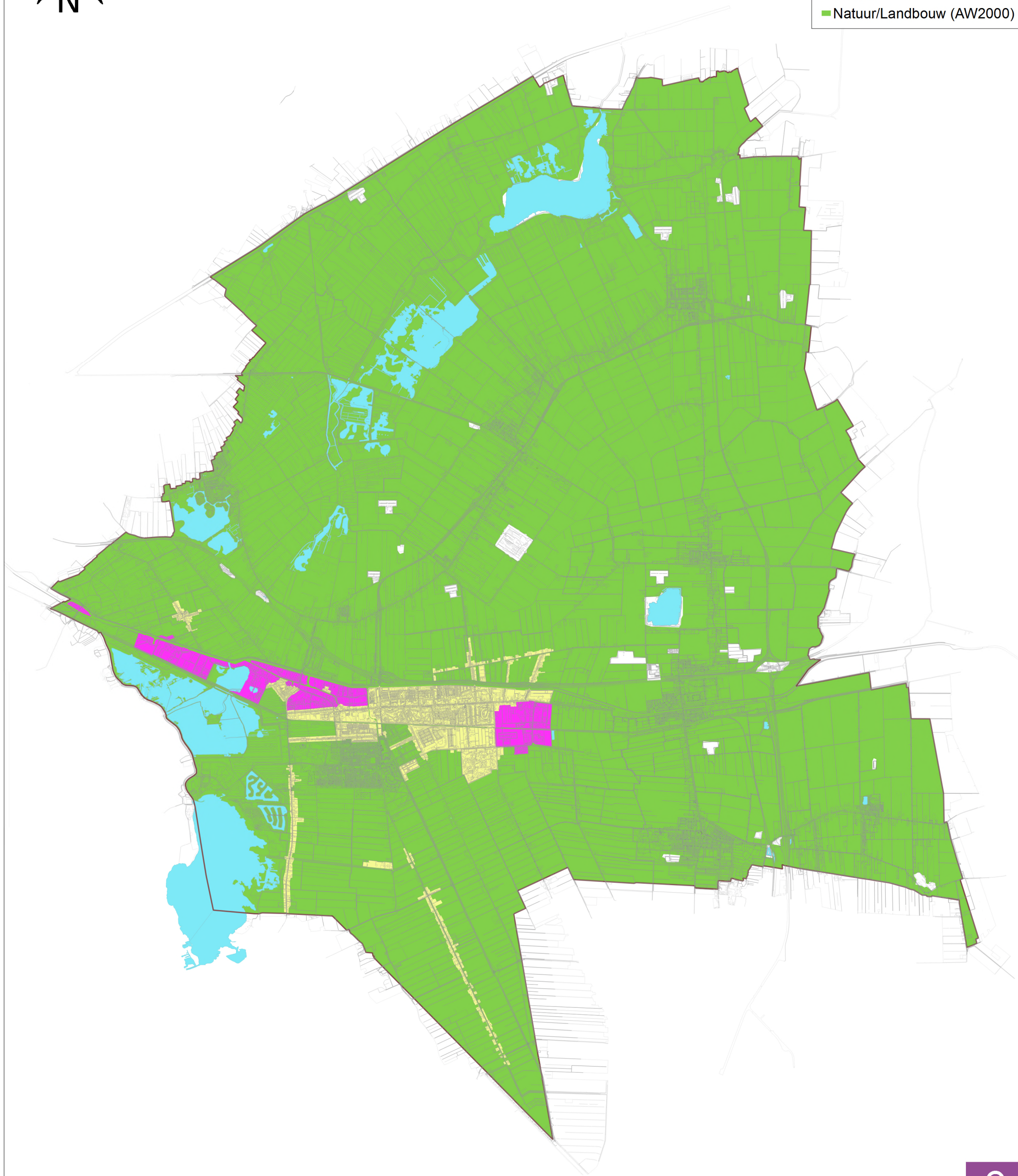
Water

Kwaliteitsklasse

Industrie

Wonen

Natuur/Landbouw (AW2000)

Gemeente Midden-Groningen

onderwerp:
Besluit Bodemkwaliteit

betreft:
Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,5 m-mv)

schaal:
1 : 90000

Bijlage 4 Toets herkomst - verklaring bodemkwaliteitskaart

Verklaring Bodemkwaliteitskaart

Milieu hygiënische verklaring voor grond op basis van een kaart als bedoeld in artikel 47, onder a, of 57, tweede lid van het Besluit bodemkwaliteit.

De gemeente wenst u een gezonde, veilige woon-, werk- en leefomgeving om te kunnen wonen, werken, recreëren en te ondernemen. Een goede omgeving behouden betekent dat we samenwerken. De gemeente heeft in kaart gebracht waar schone en vervuilde grond is.

Dit formulier, mits goedgekeurd door de gemeente, kan gelden als een bewijsmiddel van de bodemkwaliteit in het kader van grondverzet. Dit voorkomt de noodzaak tot het laten uitvoeren van (duur) onderzoek.

Locatie waar de grond vandaan komt

Straat met nummer .....
Postcode en plaats .....
Kadastrale gegevens (gemeente, sectie, nr.) .....
Bijzonderheden .....

Gegevens van de eigenaar van de grond

Naam .....
Straat + nummer .....
Postcode en plaats .....
Telefoon .....
E-mail .....

Aandachtspunten tijdens een ontgraving van de bodem

Voordat u het formulier verder invult, wil de gemeente u er op wijzen dat er steeds strengere eisen gesteld worden aan de kwaliteit van de grond. Om meer zekerheid van afzet te krijgen is het wenselijk alvast rekening te houden met deze aandachtspunten:

Bodemvreemd materiaal

Als er een afwijkende geur en/of kleur in de bodem gevonden wordt en/of bodemvreemd materiaal, dan is de bodemkwaliteitskaart geen erkend bewijsmiddel meer. Bij bodemvreemd materiaal moet u denken aan de afvalstromen die u bij het Afval Aanbrengpunt kunt aanbieden. Als u asbest, puin, glas, plastic, hout of metalen aantreft, kunt u deze verwijderen. Daarnaast zet u de locatie af en laat u de kwaliteit bepalen door een daarvoor erkend bedrijf.

Grondgebonden ziekten en plagen

Een gezonde bodem betekent tevens plaag- en ziekteenvrij. Zo moet grond van en naar aardappelland vrij van bruinrot zijn. Een erkend laboratorium kan onderzoeken of er sprake is van een gezonde bodem.

Grond waarin de Japanse duizendknoop, de Reuzenbalsemien en de Reuzenberenklauw groeit, mag niet verplaatst worden zonder eerst deze invasieve exoten te bestrijden.

Gegevens over de ontgraving

Welke functie heeft de locatie .....
Reden ontgraving .....

Hoe diep wilt u de grond weggraven? 0,0-0,5 m-mv / 0,5-2,5 m-mv / anders, nl. ....
Hoeveel oppervlakte gaat u ontgraving? ca. .... m²
Volume ontgraving ca. .... m³ of ca. .... ton
Type vrijkomende grond zand / klei / veen / anders, namelijk .....
.....

Als er verharding aanwezig is, welke type/aard en laagdikte heeft deze verharding? .....
.....

Is er sprake van (gesloopte) opstallen met asbesthoudend materiaal of is er in het verleden asbesthoudend materiaal aanwezig geweest? nee / ja .....
.....

Wat zijn de resultaten na de terreinverkenning (evt. met tekening)? .....
.....

Bodemtoets herkomstlocatie

Zodra wij uw bovenstaande gegevens hebben ontvangen, zal de gemeente de herkomst van de bodem beoordelen. Onderstaande gegevens worden door de gemeente ingevuld en dienen als officiële verklaring.

Vermelding in Bodeminformatiesysteem (BIS) .....
Is op de locatie bodemonderzoek verricht? .....
Zijn er bijzonderheden? .....
Is de locatie verdacht voor bodemverontreiniging? .....

Kwaliteitsklasse volgens bodemkwaliteitskaart (ontgravingskaart)

Bovengrond (0,0-0,5 m-mv): Achtergrondwaarde / Wonen / Industrie
Ondergrond (0,5-2,5 m-mv): Achtergrondwaarde / Wonen / Industrie

Eindoordeel

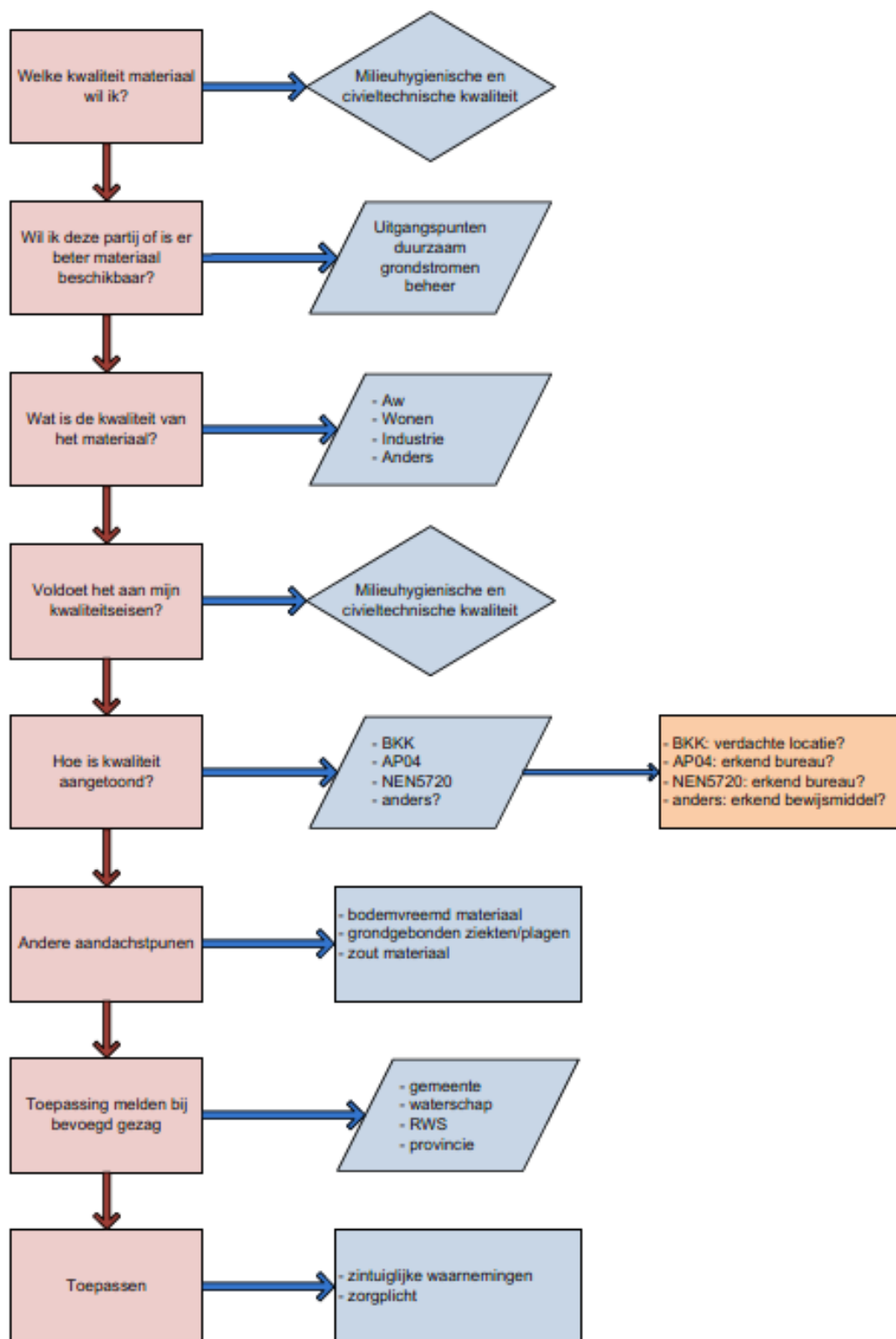
De Bodemkwaliteitskaart van de gemeente Midden-Groningen:

- ☐ voldoet als bewijsmiddel voor bovengenoemde ontgraving
- ☐ voldoet **niet** als bewijsmiddel voor bovengenoemde ontgraving. Om de grond elders te mogen toepassen, moet u onderzoek (partijkeuring) laten doen door een daarvoor erkend bedrijf.

Ondertekening namens de gemeente

Naam Klaas Bouwknecht / Trea Hoiting
Functie Beleidsmedewerker Omgevingskwaliteit
Telefoon 0598-373 894 / 0598-425 751
E-mail klaas.bouwknecht@midden-groningen.nl / trea.hoiting@midden-groningen.nl
Datum: .....
Paraaf: .....

Bijlage 5 Stappenplan grondverzet

Bijlage 6   Rapportage BKK Groningen

externe bijlage